De ecologie van de strip op het bord

Wat is ecologie?

Plukken in het wild

Bio, pesticiden en GGO's

vegetarisch vegan

Lokaal voedsel volgens de seizoenen

OM TE BEGINNEN : WAT IS ECOLOGIE?

Ecologie is de wetenschap die het natuurlijke milieu van levende wezens bestudeert en de manier waarop ze in hun omgeving leven.

De grootste taak van de ecologie is vandaag jammer genoeg na te gaan welke impact de menselijke ontwikkeling heeft op de natuur en de biodiversiteit. Het is ook de rol van de ecologie om oplossingen te zoeken voor dit probleem! En omdat bepaalde maatregelen ook genomen moeten worden door onze politieke leiders, is ecologie ook een politieke kwestie geworden.

Maar ook wij kunnen als burger op ons niveau handelen.

Er wordt gezegd dat ecologie tot niets dient? 3 argumenten om die bewering te ontkrachten.

1. Het WWF schat dat 60% van de populaties van gewervelde dieren sinds 1970 verdwenen is. De mens, die ook tot de gewervelde dieren behoort, wordt daarentegen niet met uitsterven bedreigd. Integendeel, we zijn steeds talrijker! En onze consumptiepatronen, die ons ertoe aanzetten bossen om te hakken voor de meubelindustrie of koolzaadvelden te beplanten om het vee te voederen vernietigen steeds meer natuurlijke habitatgebieden van wilde dieren.
2. In 2018 werd op 1 augustus de "dag van de overschrijding" bereikt. Dat wil zeggen dat de mensheid die dag al alle natuurlijke hulpbronnen (hout, vis...) had verbruikt die de aarde in een jaar tijd kan vernieuwen. Het is ook vanaf die datum dat we meer vervuiling hebben veroorzaakt dan de planeet in één jaar kan verdragen. In de jaren 1970 kwam de dag van de overschrijding... op 29 december.
3. Als we niets veranderen aan onze levensstijl, dan zal de temperatuur op aarde tegen 2100 met 5,5 graden gestegen zijn ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Welnu, zodra de stijging meer dan 1,5 graad bedraagt, zal het volgens wetenschappers voor de planeet en voor de mens moeilijk en zelfs onmogelijk zijn om het hoofd te bieden aan de gevolgen van de klimaatopwarming (periodes van droogte, stormen, overstromingen...).

Actie nemen is dringend!

BIO KLINKT GOED, PESTICIDEN EN GGO'S HEEL WAT MINDER !

Maar waarover gaat het eigenlijk ?

PESTICIDEN

Hieronder worden alle chemische producten gegroepeerd die particulieren in hun tuinen en landbouwers gebruiken om kleine diertjes (insecticiden) en onkruid (onkruidverdelgers) te doden omdat ze het fruit en de groenten beschadigen. De bekendste daarvan is de Roundup van Monsanto. Probleem: men vermoedt dat deze pesticiden ziektes veroorzaken bij diegenen die ze van dicht inademen of bij diegenen die te veel voedsel eten dat ermee behandeld is...

BIO

Biolandbouw en bioveeteelt produceren fruit, groenten en vlees zonder gebruik te maken van pesticiden of genetisch gemodificeerde zaden. Bioproducten hebben labels waarmee ze geïdentificeerd kunnen worden (« AB" voor Frankrijk bijvoorbeeld). Er bestaan nog andere biolabels, maar die worden toegekend door verenigingen of industriële groepen. Deze zijn soms nog strenger dan de "officiële" labels en het is altijd best om hierover info in te winnen.

GGO'S

Een GGO is een genetisch gemodificeerd organisme. Dat wil zeggen: een levend organisme waarvan men het DNA heeft gewijzigd om het kwaliteiten te geven die het niet van nature bezit. GGO's zijn vooral planten (soja, maïs, koolzaad), die bijvoorbeeld gewijzigd worden om bestand te zijn tegen pesticiden zoals Roundup of om hun eigen insecticide te produceren en zo hun productie te maximaliseren. De mogelijke effecten van GGO's op de mensen die ze eten, zijn het voorwerp van debat en onderzoek door tal van wetenschappers. Maar er zijn ook heel wat andere vragen, zoals akkers die te veel pesticiden heeft gekregen, waardoor ze onbruikbaar worden om kwaliteitsvolle groenten te laten groeien.

Vraag: eten wij GGO's?

In theorie niet als men oplet, want etikettering is verplicht zodra een voedingsmiddel of een van zijn ingrediënten meer dan 0,9% GGO's bevat. Het gaat dan vooral om verwerkte producten die soja, maïs of koolzaad bevatten, in de vorm van olie of bloem. Maar producenten van vlees, eieren en melk zijn niet verplicht om aan te geven of hun dieren met GGO's werden gevoerd

En verder, hoe kan ik persoonlijk de natuur helpen?

Eenvoudig!
Je kan bijvoorbeeld:

- Je vleesconsumptie beperken.
- Vermijden om het vliegtuig te nemen.
- Je afval sorteren.
- Niet aan overconsumptie doen en alleen noodzakelijke producten kopen.
- Biologische, seizoensgebonden en gekweekte groenten en fruit kopen in je buurt.

ALS IK VEGETARIËR WORD, MOET IK ME DAN KLEDEN ALS VEGETA IN DE STRIP?

Wel nee. Vegetarisch zijn betekent van alles eten, behalve wat afkomstig is van dieren. Dus geen vlees, zelfs geen vis, noch zeevruchten, schaaldieren en gelatine (snoep zit er vol van, jammer !). Veganisten gaan nog een stap verder door geen eieren, zuivelproducten of honing te eten: alleen groenten !

Ah, we kunnen het ook hebben over de veganisten die niet alleen weigeren om dierlijke producten te eten, maar ook lederen kleding of cosmetica op basis van dierencellen vermijden.

Het is een hot topic: waarom vegetarisch zijn de planeet kan helpen.

Eenvoudig. De industrie hakt veel bossen om en vervangt ze door akkers, vooral voor het kweken van soja, dat moet dienen om dieren te voederen waarvan het vlees vervolgens overal ter wereld wordt verkocht. Als we die dieren niet meer eten, zullen de veehouders ze niet meer fokken uit angst om ze niet te kunnen verkopen. Hierdoor zal men niet meer verplicht zijn om soja-akkers aan te leggen om de dieren te voederen ! Dat zou minder vervuiling veroorzaken en het zou de bossen beschermen, een natuurlijke habitat van heel wat dieren, waardoor de biodiversiteit beter beschermd wordt.

Maar dat is niet alles, want de bossen zijn essentieel om CO_2 op te slaanen ook om bodemerosie te beperken. En minder koeien zou de impact op de natuur beperken, want in een wind van de koe zit veel CH_4, een broeikasgas dat 25 keer krachtiger is dan CO_2! Vegetarisch zijn is dus echt wel nuttig !

Maar goed, als je niet zover wil gaan, kan je bijvoorbeeld slechts één dag op twee vlees eten.

LOKAAL ETEN IS BELANGRIJK ! EN OM VERSCHILLENDE REDENEN...

1. Omdat je door vlees of groenten uit je buurt te eten, vermijdt dat groenten die aan de andere kant van de wereld gekweekt worden, een lange reis maken, met alle vervuiling van dien!

2. Omdat je door rechtstreeks te kopen bij de landbouwer of in kleine winkels die de voorkeur geven aan lokale producten, overtollige verpakkingen vermijdt. Dus minder plastic in de natuur!
3. Omdat lokaal eten vaak betekent dat je zelf kookt en dus afziet van verwerkte producten. Je hebt meer zicht op de oorsprong van wat je eet. Geen GGO's noch suikers, kleurstoffen of verborgen vetten. Een authentieke smaak dus, zoals in de keuken van Yasmina!
4. Omdat lokaal eten kan betekenen dat je jouw eigen groenten eet! Heb je er al aan gedacht om een kleine moestuin te maken in je tuin of om aromatische kruiden op je balkon te laten groeien? Er zijn ook steeds meer hangende tuinen, zoals die van Amaryllis, op het dak van de grote steden, en gedeelde tuinen, waar de inwoners van een wijk of dorp collectief een moestuin hebben!

WAAROM NIET IN HET WILD GAAN PLUKKEN?

Voordat de mens met landbouw begon, verzamelde hij zijn voedsel al heel lang in het wild. Het was simpel: hij moest gewoon in de natuur wandelen en de vruchten, kruiden en groenten die de natuur te bieden heeft, verzamelen. Plukken in het wild, zoals Yasmina doet, komt vandaag weer sterk terug.

Maar opgelet, want de natuur heeft heel wat lekkernijen in petto, maar er zijn ook veel giftige planten.

Vooraleer om het even wat te gaan plukken, moet je drie regels naleven:

1. Enkele goede boeken over planten lezen of iemand meenemen die het gewoon is om in het wild te plukken.
2. Wat je geplukt hebt, goed schoonmaken want sommige planten kunnen bevuild zijn met uitwerpselen van dieren.
3. Je plukplaatsen goed uitkiezen, want bio plukken in de buurt van een stortplaats of een veld vol pesticiden zou jammer zijn!

Quiz
Eetbaar of Niet eetbaar?

	EETBAAR	NIET EETBAAR
VINGERHOEDSKRUID	☐	☒
LAVENDEL	☒	☐
COLCHICHUM	☐	☒
HET MADELIEFJE	☒	☐
DE BRANDNETEL	☒	☐
HET MEIKLOKJE	☐	☒
DE PAARDENBLOEM	☒	☐

Nu jij ook alles weet om ecologisch verantwoord te handelen, kun je meedoen met de Ecobattle van Yasmina!

© 2019 Mannaert - Dargaud Benelux (Dargaud-Lombard s.a.)